

Onder embargo tot 09:00 NL tijd (07:00 UTC), 1 oktober 2021

NEVI PMI® Productiesector Nederland

Aanhoudende druk op toeleveringsketen leidt in september tot kleinste stijging productieomvang tot nu toe dit jaar

Hoofdpunten

Kleinste stijging aantal nieuwe orders in zeven maanden

Wederom forse toename achterstanden door grote druk op toeleveringsketens

Inkooprijnsinflatie minder hoog, maar verkoopprijnsinflatie hoger dan vorige maand

De gegevens werden verzameld van 13-22 september 2021.

Er was in de Nederlandse productiesector aan het eind van het derde kwartaal opnieuw sprake van een forse verbetering van de bedrijfsomstandigheden, zij het minder groot dan vorige maand, zo blijkt uit de PMI® onderzoeksgegevens van NEVI en IHS Markit van september. Het was de kleinste verbetering in zeven maanden als gevolg van minder grote toenames van de productieomvang, het aantal nieuwe orders, de werkgelegenheid en de materiaalvoorraad. Toch was dit nog steeds een van de grootste stijgingen van het indexcijfer in de 21 jaar dat dit onderzoek bestaat. De laatste gegevens laten bovendien een verdere daling zien van de inkooprijnsinflatie, al bleef deze fors. De verkoopprijnsinflatie steeg ondertussen en bereikte het op twee na hoogste niveau ooit.

De NEVI PMI voor de Nederlandse productiesector is een samengestelde indicator die met één cijfer de stand van zaken in de productiesector weergeeft en wordt samengesteld aan de hand van indicatoren voor nieuwe orders, productieomvang, werkgelegenheid, levertijden en voorraad ingekochte materialen. De PMI daalde van 65.8 in augustus naar 62.0 in september, de vierde daling op rij. De daling van 3.8 punten was de grootste sinds april 2020 (toen de index 9.2 punten daalde) en de op drie na grootste ooit. Dit laatste cijfer wijst nog steeds op een aanzienlijke groei in de productiesector en ligt ruim boven het langetermijngemiddelde van 52.9. Het PMI-cijfer voor het derde kwartaal is 65.0, een daling vergeleken met het recordniveau van 68.5 in het tweede kwartaal, maar nog steeds het op een na hoogste cijfer sinds het begin van dit onderzoek.

Alle vijf PMI-componenten hadden een positieve invloed op het PMI-cijfer in september, al was deze invloed, behalve bij de levertijden, minder groot dan in augustus. De productieomvang, het aantal ontvangen nieuwe orders, de werkgelegenheid en de materiaalvoorraad bereikten het laagste niveau in respectievelijk negen, zeven, zes en vijf maanden.

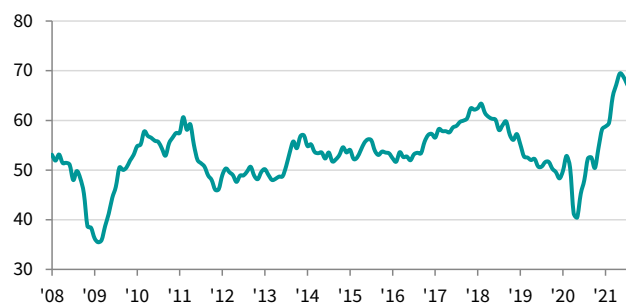
De vraag naar in Nederland geproduceerde goederen steeg in september fors bij een aanhoudend herstel van de markten. De bedrijven gaven bovendien aan dat hun klanten vooruitbestelden om zo het risico van verdere leververtragingen voor te blijven. De stijging van het aantal nieuwe orders was echter de kleinste sinds februari en hetzelfde was het geval voor het aantal nieuwe orders uit het buitenland.

Er was in september opnieuw sprake van een grotere productieomvang en hiermee komt de huidige periode van groei op veertien maanden. Deze groei was voor de vierde maand op rij kleiner dan de maand ervoor en de kleinste in 2021 tot nu toe. De bedrijven bleven melding maken van productieproblemen in

Z.O.Z.

PMI Productiesector Nederland

seizoensmatig aangepast, >50 = verbetering t.o.v. de vorige maand

Bron: IHS Markit.

Commentaar

Albert Jan Swart, Sectoreconoom Industrie bij ABN AMRO, gaf het volgende commentaar:

“De Nederlandse industrie groeit nog steeds snel, hoewel in een lager groeitempo dan gedurende de laatste zes maanden. De NEVI Inkoopmanagersindex voor de Nederlandse industrie daalde van 65.8 in augustus naar 62.0 in september, wat erop duidt dat de industrie langzamer groeit. Dit komt echter niet als een verrassing. De Nederlandse industrie heeft afgelopen voorjaar recordgroei laten zien, waardoor de industriële productie inmiddels al beduidend hoger ligt dan voor de coronapandemie. Bovendien worstelt de sector met recordlange levertijden, tekorten aan materialen en personeel en een bezettingsgraad die nauwelijks nog hoger kan.

Het is eerder verrassend dat Nederlandse ondernemingen ondanks alle ontregeling van toeleveringsketens in zo'n hoog tempo blijven groeien. Toeleveringsketens worden nog steeds ernstig ontregeld door lockdowns in Azië en vertraging van containerschepen. Fabrikanten van auto's en trucks worden zwaar getroffen door tekorten aan microchips, wat de industriële productie in Duitsland afremt. In Nederland is de auto-industrie echter relatief klein. Dit zou een verklaring kunnen zijn waarom de Nederlandse industrie duidelijk sneller lijkt te groeien dan die in veel andere landen. Een andere verklaring is dat Nederlandse bedrijven als ASML en hun toeleveranciers profiteren van de gestage groei van de halfgeleidersector.

Desalniettemin worden Nederlandse ondernemingen gehinderd door tekorten aan materialen en hoge inkoopkosten. De ondernemingen die wel aan fabrikanten van auto's of vrachtwagens leveren, bouwen voorraden gereed product op, aangezien minder voertuigen worden geproduceerd. Tegelijkertijd wordt voorraad kostbaarder door de hogere inkoopkosten voor onderdelen, materialen, energie en transport. De inkoopkosten stijgen nog steeds zeer snel, zoals blijkt uit de NEVI Inkooprijnsindex, die in september slechts iets lager scoorde dan de recordstand van juli. Dit alles leidt tot een toename van de kortlopende activa. Daarnaast hebben de hoge gasprijzen sommige ondernemingen genoodzaakt de productie af te schalen, vooral in de chemische industrie. Al met al komt de verdere groeivertraging dus niet als een verrassing.”

verband met verstoringen in de toeleveringsketen. Als gevolg hiervan steeg de hoeveelheid onvoltooid of nog niet uitgevoerd werk fors en deze laatste stijging was de op drie na grootste ooit. De personeelsbestanden in de productiesector werden opnieuw uitgebreid om de grotere productie te kunnen verwerken. De banengroei was aanzienlijk, zij het de kleinste sinds maart.

De verlenging van de levertijden was in september een van de grootste ooit vanwege de grote tekorten aan grondstoffen, elektronische componenten en transportcontainers. Als gevolg hiervan bleef de inkooprijnsinflatie hoog, al was dit de kleinste toename in vijf maanden. De verkoopprijnsinflatie steeg in september daarentegen in grotere mate en bereikte het op twee na hoogste niveau ooit.

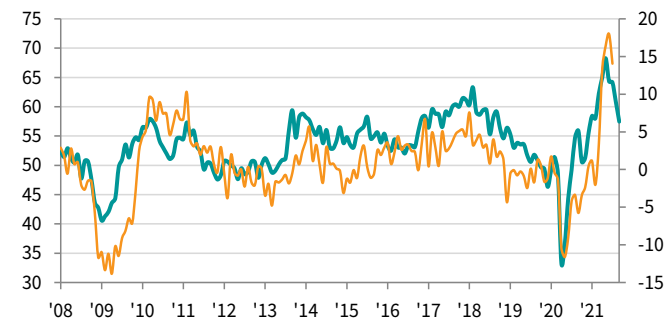
De vooruitzichten voor de productieomvang over twaalf maanden bleven uitermate positief. De bedrijven schreven dit optimisme toe aan het voortgaande herstel van de markt, het op de markt brengen van nieuwe producten, de grote achterstanden en de vermindering van de druk op de toeleveringsketens.

PMI Productie index

seizoensmatig aangepast, >50 = toename t.o.v. de vorige maand

Industriële productie

% per jaar

Bronnen: IHS Markit, Eurostat.

Contact

ABN AMRO

Albert Jan Swart
Sector Econoom Industrie
T: +31 6 41 44 96 81
albert.jan.swart@nl.abnamro.com

IHS Markit

Trevor Balchin
Economics Director
T: +44 1491 461 065
trevor.balchin@ihsmarkit.com

Joanna Vickers
Corporate Communications
T: +44 207 260 2234
joanna.vickers@ihsmarkit.com

Methodologie

Het NEVI PMI® rapport voor de Nederlandse productiesector wordt samengesteld door IHS Markit en is gebaseerd op gegevens die dmv van het invullen van een enquête aangeleverd wordt door een panel dat bestaat uit inkoopmanagers van ongeveer 350 bedrijven in de productiesector. De bedrijven in het panel zijn gestratificeerd naar sector, aantal werknemers en bijdrage aan het BBP.

De gegevens worden in de tweede helft van iedere maand verzameld en zijn gebaseerd op de verandering die heeft plaatsgevonden ten opzichte van de vorige maand. Er wordt voor iedere variabele een diffusie index berekend. Deze index is de som van het percentage dat 'hoger' geantwoord heeft plus de helft van het percentage dat 'gelijk' geantwoord heeft. De indexen variëren tussen 0 en 100, waarbij een cijfer boven de 50 wijst op een toename ten opzichte van de vorige maand, en een cijfer onder de 50 op een daling. Deze indexen worden vervolgens seizoensmatig aangepast.

De hoofdex is de Purchasing Managers' Index® (PMI). De PMI is een gewogen gemiddelde van de vijf volgende individuele deelindexen (wegingen tussen haakjes): Nieuwe orders (30%), Productie (25%), Werkgelegenheid (20%), Levertijden (15%) en Voorraad ingekochte materialen (10%). De Levertijden index is geïnverteerd zodat deze in een vergelijkbare richting fluctueert als de andere indexen.

De onderliggende onderzoeksgegevens worden na publicatie niet aangepast, maar soms kunnen de seizoensmatige factoren gerevisieerd worden indien dit noodzakelijk is en dit heeft vervolgens gevolgen voor de onderliggende gegevensreeksen.

Voor meer informatie over de PMI onderzoeksmethodologie kunt u contact opnemen met economics@ihsmarkit.com.

Survey dates and history

De gegevens werden verzameld van 13 - 22 september 2021.

Het eerste onderzoek vond plaats in maart 2000.

Disclaimer

Alle rechten van intellectueel eigendom voor de gegevens in dit document berusten bij IHS Markit of worden door IHS Markit onder licentie gebruikt. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopiëren, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van IHS Markit. IHS Markit is niet aansprakelijk voor de inhoud van dit rapport en aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor eventuele fouten, onnauwkeurigheden of weglatingen. IHS Markit is voorts niet aansprakelijk voor schade die direct of indirect ontstaat door het gebruik van de gegevens in deze uitgave. PMI® en Purchasing Managers' Index® zijn geregistreerde handelsmerken van Markit Economics Limited of worden door Markit Economis Limited onder licentie gebruikt. IHS Markit is een geregistreerd handelsmerk van IHS Markit Ltd en/of verwante ondernemingen.

NEVI

NEVI® is de 3e inkoopvereniging ter wereld en is sinds 1956 hét kennisnetwerk voor inkoop en supply management, met ruim 6.500 inkoopprofessionals. NEVI maakt inkoopkennis toegankelijk voor iedereen die betrokken is bij het inkoopproces en organiseert (inter)nationale congressen, netwerkbijeenkomsten, gediplomeerde vakopleidingen en nationale en internationale maatwerk (incompany) trainingen. NEVI heeft als eerste inkooporganisatie de Global Standard ontvangen voor haar inkoopopleidingen. Zij heeft een Research Commissie en subsidieerde hoogleraren, lectoren en promovendi. De NEVI Gedragscode is leidend in het vakgebied. Kijk voor meer informatie over de activiteiten en lidmaatschap op www.nevi.nl.

Exemplaren van het NEVI Purchasing Managers' Index rapport zijn via NEVI te verkrijgen voor 319 euro per jaar (tarief NEVI-leden) / 469 euro per jaar (tarief niet-leden). Prijzen zijn exclusief BTW.

Bezoekadres: Landgoed de Breul,

Arnhemse Bovenweg 160, 3708 AH ZEIST

T: +31 (088) 33 00 700

E: info@nevi.nl

www.nevi.nl

ABN AMRO

ABN AMRO bedient klanten binnen retail, private banking en corporate banking. We richten ons voornamelijk op Noordwest-Europa. In Nederland bieden we klanten een uitgebreid en compleet pakket aan producten en diensten via verschillende kanalen, zoals de Mobiel Bankieren-app en Internet Bankieren. We willen de overgang naar een inclusieve, circulaire en duurzame maatschappij versnellen. Bij alles wat we doen, bekijken we of het beter kan. Met onze producten en diensten hebben we impact op de levens van miljoenen mensen. Of we nu bijdragen aan de overgang naar een circulaire of duurzame economie, of starters helpen bij de financiering van een eerste huis: we bouwen mee aan een betere toekomst. Onze purpose: banking for better, for generations to come. Zie voor meer informatie onze website: <https://www.abnamro.nl/nl/zakelijk/>

Over IHS Markit

IHS Markit (NYSE: INFO) is wereldleider op het gebied van kritieke informatie, analyse en oplossingen voor die bedrijfstukken en markten die de drijvende krachten vormen achter economieën wereldwijd. Het bedrijf levert geavanceerde informatie, analyse en oplossingen aan klanten in het bedrijfsleven, de financiële sector en de overheid om hun operationele efficiency verbeteren en hen in staat stellen goed geïnformeerde en objectieve beslissingen te nemen. IHS Markit heeft meer dan 50.000 commerciële en overheidsklanten, waaronder 80 procent van de Fortune Global 500 en de meest vooraanstaande financiële instellingen in de wereld. IHS Markit is een geregistreerd handelsmerk van IHS Markit Ltd en/of verwante ondernemingen. Alle andere bedrijfs- en productnamen kunnen handelsmerken zijn van hun respectievelijke eigenaren © 2021 IHS Markit Ltd. Alle rechten voorbehouden.

Ontvangt u liever geen persberichten van IHS Markit, email dan joanna.vickers@ihsmarkit.com. Voor ons privacybeleid klikt u [hier](#).

Over PMI

De Purchasing Managers' Index® (PMI®) onderzoeken zijn nu beschikbaar voor meer dan 40 verschillende landen alsmede voor belangrijke regio's zoals de Eurozone. Het zijn de meest op de voet gevolgde zakelijke onderzoeken in de wereld en worden gebruikt door centrale banken, financiële markten en zakelijke beleidsvormers vanwege de up-to-date, accurate en vaak unieke maandelijkse indicatoren van economische tendensen.

ihsmarkit.com/products/pmi.html